

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

F

Paper-II PSYCHOLOGY

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--

1. (Signature) .....

(In figures as in Admit Card)

(Name) .....

Seat No. ....

(In words)

2. (Signature) .....

(Name) .....

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

DEC-13213

(To be filled by the Candidate)

Time Allowed : 1¼ Hours]**[Maximum Marks : 100****Number of Pages in this Booklet : 32****Number of Questions in this Booklet : 50****Instructions for the Candidates**

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 50 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options). At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
  - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
  - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
  - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)

(B)

(C)

(D)
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणास दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्याय प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
  - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
  - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळी वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
  - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ/निळा करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)

(B)

(C)

(D)
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटले अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांना परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळा किंवा काळा बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅल्क्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

DEC-13213/II

Psychology
Paper II
मानसशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

<p>1. According to Albert Bandura, the following can be considered a case of no-trial learning :</p> <p>(A) Social facilitation</p> <p>(B) Vicarious conditioning</p> <p>(C) Response mediation</p> <p>(D) Higher order conditioning</p> <p>2. Which one of the following approaches to personality emphasizes people's basic goodness and their tendency to grow to higher levels of functioning ?</p> <p>(A) Learning Approach</p> <p>(B) Cognitive Approach</p> <p>(C) Psychoanalytic Approach</p> <p>(D) Humanistic Approach</p>	<p>1. अल्बर्ट बाण्ड्युरांच्यानुसार, खालील शुन्य-प्रयत्न अध्ययनाचा प्रकार आहे :</p> <p>(A) सामाजिक सुलभीकरण</p> <p>(B) व्हायकॅरिअस अभिसंधान</p> <p>(C) अनुक्रिया मध्यस्थी</p> <p>(D) उच्चश्रेणीय अभिसंधान</p> <p>2. खालील नमूद केल्यापैकी कोणता व्यक्तिमत्त्व उपगम व्यक्तिच्या मुळातील चांगुलपणावर व अधिक उच्च कार्यपातळीवर पोचण्याच्या प्रवृत्तीवर भर देतो ?</p> <p>(A) अध्ययन दृष्टीकोन</p> <p>(B) बोधनात्मक दृष्टीकोन</p> <p>(C) मनोविश्लेषणवादी दृष्टीकोन</p> <p>(D) मानवतावादी दृष्टीकोन</p>
--	--

3. Which of the following is/are *correct* in Newell-Simon's problem solving research ?

- (1) Task environment is objective representation of problem
- (2) Task environment is subjective representation of problem
- (3) Solvers do not have complete knowledge of task environment
- (4) Solvers have complete knowledge of task environment

- (A) (2) only
- (B) (1) and (3) only
- (C) (2) and (3) only
- (D) (1) and (4) only

4. There are enormous cultural differences in perception of objects, events and people. Which one of the following explanations is most appropriate ?

- (A) People differ in their physique across culture
- (B) People belong to different races
- (C) Customs and values of people differ
- (D) People observe different religions

3. नेवेळ-सायमनच्या समस्या परिहार संशोधनामध्ये खालीलपैकी कोणते योग्य आहे ?

- (1) कार्यवातावरण हे समस्येचे वस्तुनिष्ठ प्रतिरूपण असते
- (2) कार्यवातावरण हे समस्येचे व्यक्तिनिष्ठ प्रतिरूपण असते
- (3) समस्या सोडविणाऱ्याला कार्यवातावरणाचे पूर्ण ज्ञान नसते
- (4) समस्या सोडविणाऱ्याला कार्यवातावरणाचे पूर्ण ज्ञान असते

- (A) (2) फक्त
- (B) (1) आणि (3) फक्त
- (C) (2) आणि (3) फक्त
- (D) (1) आणि (4) फक्त

4. वस्तू, व्यक्ती आणि घटना यांच्या संवेदनामध्ये विविध संस्कृतीमध्ये अनेक फरक आहेत. खालीलपैकी कोणते स्पष्टीकरण सर्वात योग्य आहे ?

- (A) लोकांच्या शरीररचनेत संस्कृतीनुसार फरक पडतो
- (B) लोक वेगवेगळ्या वंशाचे असतात
- (C) लोकांच्या परंपरा आणि मूल्ये वेगळी असतात
- (D) लोक वेगवेगळ्या धर्माचे पालन करतात

5. Which one of the following constructs *does not* fully represent a cognitive approach to personality ?

- (A) Field dependence
- (B) Personal construct
- (C) Functional autonomy
- (D) Locus of control

6. The Sapir-Worf hypothesis states that :

- (A) Thought is logically prior to language
- (B) Language is logically prior to thought
- (C) Language and thought occur together
- (D) Language is not required for thought

5. पुढीलपैकी कोणती संकल्पना व्यक्तिमत्त्वाच्या बौद्धिक उपागमाचे पूर्णपणे प्रतिनिधित्व करत नाही ?

- (A) क्षेत्र अवलंबन
- (B) वैयक्तिक अन्वयन
- (C) कार्यात्मक स्वायत्तता
- (D) नियंत्रण केंद्र

6. सापीर-वूर्फ अभ्युपगमानुसार :

- (A) विचार हा तार्किकदृष्ट्या भाषेच्या आधी असतो
- (B) भाषा ही तार्किकदृष्ट्या विचाराच्या आधी असते
- (C) भाषा आणि विचार एकत्र येतात
- (D) विचारासाठी भाषेची आवश्यकता नसते

7. Hyperphagia is caused by lesions to :
- (A) Lateral hypothalamus
(B) Medial amygdala
(C) Lateral hippocampus
(D) Ventromedial hypothalamus
8. Match List I with List II and indicate your answer using the code given below :

List I (Memory Term)	List II (Description)
(P) Proactive inhibition	(1) Old learning hampers the recall of new
(Q) Flash bulb memories	(2) Memory trace gradually fades with time
(R) Retroactive inhibition	(3) Some memories are immune to forgetting
(S) Decay of Traces	(4) New learning hampers the recall of old.

Answer Code :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(4)	(3)	(1)	(2)
(C)	(3)	(4)	(2)	(1)
(D)	(2)	(1)	(4)	(3)

7. क्षुधातिरेक ह्या क्षर्तीमुळे निर्माण होतो :
- (A) पार्श्वक अधश्चेताक्षेपक
(B) मध्य बदामाकार
(C) पार्श्वक अश्वमीन
(D) उदरीय मध्यम अधश्चेताक्षेपक
8. सूची I व सूची II मधील जोड्या लावा व खालील संकेत वापरून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I (स्मृती संज्ञा)	सूची II (वर्णन)
(P) उत्तरलक्षी निरोधन	(1) जुने अध्ययन नव्याच्या प्रत्यावाहनाला अडथळा करते
(Q) लख्ख स्मृती	(2) स्मृती शेष हा हळूहळू काळा-बरोबर लोप पावतो
(R) पूर्वलक्षी निरोधन	(3) काही स्मृती विसरता येत नाहीत
(S) डीके ऑफ ट्रेसेस	(4) नवीन अध्ययन जून्याचे प्रत्या-वाहनाला अडथळा करते

संकेत :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(4)	(3)	(1)	(2)
(C)	(3)	(4)	(2)	(1)
(D)	(2)	(1)	(4)	(3)

9. The absolute refractory period of the neuron :

- (A) varies with age and gender
- (B) places a limit on rate at which neurons can conduct impulses
- (C) does not exist in mammalian species
- (D) can vary with stimulus strength

10. An abrupt change in luminescence is called as :

- (A) Form
- (B) Contour
- (C) Ground
- (D) Figure

9. न्यूरानचा निरपेक्ष अपरिणम्य काल :

- (A) वयाप्रमाणे व लिंगानुसार बदलतो
- (B) चेतापेशी किती वेगाने संकेत पाठवतील ह्यावर मर्यादा घालतो
- (C) सस्तन प्राण्यांत नसतो
- (D) उद्दीपकाच्या ताकदीप्रमाणे बदलतो

10. दिप्तीमधील अचानक बदलाला काय म्हणतात ?

- (A) रूप
- (B) आकाररेषा
- (C) पृष्ठभूमी
- (D) आकृती

11. Which one of the following involves measure of curiosity ? (A) Revised-Eysenck Personality Inventory (EPQ-R) (B) Thematic Apperception Test (TAT) (C) State-Trait Personality Inventory (STPI) (D) NEO-Personality Inventory-Revised (NEO-PI-R)	11. खालीलपैकी कशामध्ये जिज्ञासेची मापनी समाविष्ट आहे ? (A) रिव्हाइज्ड आयझेंक पर्सनॅलीटी इन्व्हेन्ट्री (इ.पी.क्यू.-आर) (B) थिमॅटीक अपरसेप्शन टेस्ट (टी.ए.टी.) (C) स्टेट-ट्रेट पर्सनॅलीटी इन्व्हेन्ट्री (एस.टी.पी. आय.) (D) निओ-पर्सनॅलीटी इन्व्हेन्ट्री-रिव्हाइज्ड (निओ-पी.आय.-आर)
12. Analogical problem of determining relationship between several elements is classified in problem typology as problem of : (A) transformation (B) arrangements (C) local-global distinction (D) inducing structure	12. अनेक घटकांमधील नातेसंबंध निर्धारित करण्याच्या सादृष्यानुमान समस्येला समस्या वर्गीकरणामध्ये कोणती समस्या म्हणून वर्गीकृत केली जाते ? (A) रूपांतरण (B) रचना (अॅरेंजमेंट्स) (C) स्थानिक-वैश्विक फरक (D) प्रवर्तक संरचना

13. The resting membrane potential in the neuron is expressed as :

- (A) +95 mV
- (B) -40 mV
- (C) -70 mV
- (D) +106 mV

14. A person who only has one functional eye cannot use to depth cue of :

- (A) Accommodation
- (B) Motion parallax
- (C) Binocular disparity
- (D) Interposition

13. न्यूरानात विश्रांत पटल विभव इतका असतो :

- (A) +95 mV
- (B) -40 mV
- (C) -70 mV
- (D) +106 mV

14. ज्या व्यक्तीचा केवळ एकच डोळा काम करतो आहे, ती कोणते घनता संकेत वापरू शकत नाही ?

- (A) संयोजन
- (B) गती दृष्टीभेद
- (C) द्विनेत्रिय विषमता
- (D) मध्यस्थापन

15. Which of the following is/are correct in case of “g” model of intelligence ?

- (1) J. Carroll obtained “g” in strata III
- (2) There are many “S” factors
- (3) Jensen argued for environmental social factors as major contribution to “g”
- (4) Factor analysis is used to obtain “g”

- (A) (2) and (4) only
- (B) (1) and (3) only
- (C) (1), (2) and (4) only
- (D) (2), (3) and (4) only

16. The human auditory cortex is situated :

- (A) unilaterally in the left parietal lobe
- (B) bilaterally in the temporal lobe
- (C) exclusively in the occipital lobe
- (D) in the inner ear and thalamus

15. बुद्धीमत्तेच्या “जी” प्रारूपाबाबत कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहेत ?

- (1) जे. कॅरोलला तिसऱ्या स्तरावर “जी” घटक मिळाला.
- (2) त्यात अनेक “एस” घटक आहेत.
- (3) जेन्सनने वातावरणीय व सामाजिक घटक “जी” घटकासाठी जबाबदार असतात असा युक्तीवाद केला.
- (4) “जी” मिळविण्यासाठी घटक विश्लेषणाचा वापर केला आहे.

- (A) (2) आणि (4) फक्त
- (B) (1) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (4) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

16. श्रवण प्रमस्तिष्क येथे असते :

- (A) डाव्या ऊर्ध्वखंडांमध्ये, एकाच बाजूला
- (B) कुंभखंडात दोहों बाजूला
- (C) फक्त पश्चमस्तिष्कात
- (D) अंतर्कर्णात व थॅलेमस् मध्ये

17. Recently, after a disgusting event of gang-rape, a psychologist interviewed 200 women to find out as to how this event changed their attitude towards women's safety. This is an example of :

- (A) attitude change experiment
- (B) psychometric study
- (C) field experiment
- (D) ex post facto field study

18. In the context of reinforcement theory of learning, the gambler's fallacy' is an example of the effect of :

- (A) fixed ratio schedules
- (B) variable ratio schedules
- (C) fixed interval schedules
- (D) interval schedules with limited hold

17. नुकत्याच घडलेल्या सामूहिक बलात्काराच्या घृणास्पद घटनेनंतर, एका मानसशास्त्रज्ञाने दोनशे स्त्रियांच्या मुलाखती घेऊन त्या घटनेमुळे प्रयुक्त स्त्रियांच्या स्त्री-सुरक्षाविषयक अभिवृत्ती कशा बदलल्या याचे संशोधन केले. हे पुढीलपैकी कसले उदाहरण आहे ?

- (A) अभिवृत्ती-बदल प्रयोग
- (B) मनोमितीय अध्ययन
- (C) क्षेत्र प्रयोग
- (D) घटना पश्चात क्षेत्र अध्ययन

18. अध्ययनाच्या प्रबलन सिद्धांतानुसार, “जुगारी तर्कदोष” हे योजनेचे उदाहरण आहे :

- (A) स्थिर गुणोत्तर अनुसूची
- (B) परिवर्तनीय गुणोत्तर अनुसूची
- (C) नियतानुपाती अनुसूची
- (D) ठरावीक कालाची कालांतरी अनुसूची

19. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below the list :

List I	List II
(Reasoning Theory)	(Explanation)
(P) Pragmatic theory	(1) Mapping reasoning information to already available information
(Q) Mental model	(2) Conclusions based on formal logic
(R) Social contract	(3) Manipulating representative meaningful concrete information
(S) Syntactic rule theory	(4) Evolved mechanism to detect violation of rule

Code :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(1)	(4)	(3)	(2)
(B)	(1)	(3)	(4)	(2)
(C)	(2)	(4)	(3)	(1)
(D)	(4)	(1)	(2)	(3)

19. सूची I व सूची II यांच्या जोड्या लावा आणि खाली दिलेल्या संकेतांमधून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I	सूची II
(तर्क सिद्धांत)	(स्पष्टीकरण)
(P) फलवादी उपपत्ती	(1) तार्किक माहिती पूर्वीच उपलब्ध माहितीच्या आधारावर मांडणे
(Q) मानसिक प्रारूप	(2) निष्कर्ष हे औपचारिक तर्कशास्त्रावर आधारीत असतात
(R) सामाजिक करार	(3) प्रातिनिधीक अर्थपूर्ण मूर्त माहिती हाताळणे
(S) वाक्यरचना नियम उपपत्ती	(4) नियमांचे उल्लंघन शोधणारी उत्क्रांत यंत्रणा

संकेत :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(1)	(4)	(3)	(2)
(B)	(1)	(3)	(4)	(2)
(C)	(2)	(4)	(3)	(1)
(D)	(4)	(1)	(2)	(3)

20. Which of the following is *correct* in case of visual sensory memory ?

- (1) Stimulus can be selected on the basis of physical characteristics
- (2) Generally 50% information is available after 300 ms following stimulus offset
- (3) The initial capacity is not more than four letters
- (4) It is not affected if stimulus is followed by visual mask

- (A) (1) only
- (B) (1) and (3) only
- (C) (3) and (4) only
- (D) (2) and (4) only

21. The PET studies using brain glucose metabolism (BGM) hypothesis of intelligence will predict that on problem solving tasks, high intelligence individuals, as compared to low intelligence individuals, will show :

- (A) increased BGM
- (B) decreased BGM
- (C) random changes in BGM
- (D) no difference in BGM

20. दृक् संवेदनिक स्मृतीसाठी खालीलपैकी कोणते बरोबर आहे ?

- (1) उद्दीपक हा भौतिक गुणविशेषांवर निवडला जातो
- (2) उद्दीपक गेल्यानंतरच्या 300 मी.सें. नंतर सामान्यतः 50% माहिती उपलब्ध असते.
- (3) सुरवातीपासूनची क्षमता ही चार अक्षरांपेक्षा अधिक नाही
- (4) उद्दीपकानंतर दृक्-अच्छादन केले असता ती प्रभावित होत नाही.

- (A) (1) फक्त
- (B) (1) आणि (3) फक्त
- (C) (3) आणि (4) फक्त
- (D) (2) आणि (4) फक्त

21. मेंदूच्या शर्कराचयापचयाच्या (बी.जी.एम्.) अभ्युपगमाद्वारे पी.इ.टी. (PET) अभ्यास असे पूर्वकथन करतील की अधिक बुद्धीमान व्यक्ती कमी बुद्धीमान व्यक्तिपेक्षा समस्या परिहाराच्या कार्यावर :

- (A) अधिक बी.जी.एम्. दर्शवतील
- (B) कमी बी.जी.एम्. दर्शवतील
- (C) बी.जी.एम्. मध्ये यादृच्छिक बदल दर्शवतील
- (D) बी.जी.एम्. मध्ये फरक दर्शविणार नाहीत

22. Match List I with List II and select the *correct* answer using the codes given below the list :

List I (Conditioning Term)	List II (Description)
(P) Conditioned stimulus	(1) Conditioned stimulus repeatedly presented without unconditioned stimulus.
(Q) Generalization	(2) Conditioned response reappears when conditioned stimulus is presented after a time gap
(R) Extinction	(3) Produced by presenting neutral with unconditioned stimulus
(S) Spontaneous recovery	(4) Conditioned response produced for conditioned stimulus similar to original conditioned stimulus

Code :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(1)	(3)	(2)	(4)
(B)	(3)	(4)	(1)	(2)
(C)	(4)	(2)	(3)	(1)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

22. सूची I व सूची II मधील जोड्या लावा व खाली दिलेल्या संकेत वापरून योग्य उद्दीपक निवडा :

सूची I (अभिसंधान विषयक संज्ञा)	सूची II (वर्णन)
(P) अभिसंधित उद्दीपक	(1) अभिसंधित उद्दीपक वारंवार अनभिसंधित उद्दीपकाशिवाय सादर होतो.
(Q) सामान्यीकरण	(2) कालांतराने अभिसंधित उद्दीपक सादर केल्यावर अभिसंधित अनुक्रिया पुन्हा प्रकट होते.
(R) विलोपन	(3) तटस्थ व अनभिसंधित उद्दीपक एकत्र सादर केल्याने निर्माण होते.
(S) सहज पुनःप्राप्ती	(4) अभिसंधित उद्दीपकासारखाच दुसरा उद्दीपक सादर केल्यास अभिसंधित अनुक्रिया प्रकट होते.

संकेत :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(1)	(3)	(2)	(4)
(B)	(3)	(4)	(1)	(2)
(C)	(4)	(2)	(3)	(1)
(D)	(2)	(3)	(4)	(1)

23. Which of the following is/are examples of operational definition of intelligence ?

- (1) Subjects score on Cattell's culture fair Intelligence test
- (2) Teacher's ratings of the students on intelligence
- (3) Psychologist's ratings of the patients on intelligence
- (4) Definition of intelligence in terms of abstract thinking and problem-solving ability

- (A) (1) only
- (B) (4) only
- (C) (1) and (3) only
- (D) (1), (2) and (3) only

24. Which of the following has *not* been proposed as an explanation of visual illusions ?

- (A) Variations in the visual sensory apparatus
- (B) Small distance between eye balls
- (C) Interpretive errors made by the brain
- (D) Previous learning experience

23. पुढीलपैकी कोणते/ती बुद्धिमत्ताची संक्रियात्मक व्याख्येचे/ची उदाहरण/णे आहेत ?

- (1) प्रयुक्ताचा कॅटेलच्या कल्चर फेअर बुद्धिमत्ता चाचणीवरील प्राप्तांक
- (2) विद्यार्थ्यांच्या बुद्धिमत्तेविषयी शिक्षकाने केलेले पदनिश्चयन
- (3) रुग्णांच्या बुद्धिमत्तेविषयी मानसशास्त्रज्ञाने केलेले पदनिश्चयन
- (4) अमूर्त विचार करण्याची व समस्या सोडविण्याची क्षमता अशी बुद्धिमत्तेची व्याख्या

- (A) (1) फक्त
- (B) (4) फक्त
- (C) (1) आणि (3) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (3) फक्त

24. खालीलपैकी कोणते दृष्टीभासाचे स्पष्टीकरण नाही ?

- (A) दृक् सांवेदनिक यंत्रणेमध्ये होणारे बदल
- (B) बुबुळांमधील कमी अंतर
- (C) मेंदूद्वारे होणाऱ्या विवरणात्मक चूका
- (D) पूर्वीचा अध्ययन अनुभव

25. A post-decision cognitive dissonance in which person has to decide between two choices, each having positive and negative components is known as : (A) approach-avoidance conflict (B) multiple approach-avoidance conflict (C) inconsistency conflict (D) forced compliance dissonance 26. Which is/are <i>true</i> in case of need for affiliation (n-aff) ? (1) The EPPS measures n-aff (2) Relationship between n-aff and n-ach is stable across cultures (3) Maslow considers n-aff in the midway of his hierarchy (4) Anxiety reduces n-aff (A) (1) and (3) only (B) (1) and (4) only (C) (2) and (3) only (D) (2), (3) and (4) only	25. निर्णयोत्तर बोधनिक विसंवाद ज्यात व्यक्तिला दोन पर्यायांमधून निवड करायची आहे आणि प्रत्येक पर्यायाला धनात्मक व ऋणात्मक बाजू आहेत, अशा परिस्थितीला काय म्हणतात : (A) उपगम-अपगम संघर्ष (B) बहुविध उपगम-अपगम संघर्ष (C) असंगतता (इनकन्सिस्टन्सी) संघर्ष (D) अनिवार्य अनुपालन विसंगती 26. संलग्नतेच्या गरजेबाबत खालीलपैकी कोणते बरोबर आहे/आहेत ? (1) इ.पी.पी.एस्. संलग्नतेच्या गरजेचे मापन करते. (2) संपादन गरज व संलग्नतेची गरज यांच्यातील सहसंबंध विविध संस्कृतींच्या अंतर्गत स्थिर आहे. (3) संलग्नतेच्या गरजेला मॅस्लो त्याच्या अधिश्रेणीमध्ये मध्यमागात ठेवतो. (4) चिंता संलग्नतेची गरज कमी करते. (A) (1) आणि (3) फक्त (B) (1) आणि (4) फक्त (C) (2) आणि (3) फक्त (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

27. Match the List I with List II and indicate your answer using the codes given below :

List I	List II
(Types Memory)	(Description)
(P) Declarative	(1) Memory for general knowledge
(Q) Procedural	(2) Memory for factual information
(R) Semantic	(3) Memory for biographical details
(S) Episodic	(4) Memory for skills and habits

Codes :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(2)	(4)	(1)	(3)
(C)	(3)	(4)	(2)	(1)
(D)	(1)	(2)	(3)	(4)

27. सूची I व सूची II मधील जोड्या लावा व खाली दिलेल्या संकेतांक वापरून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I	सूची II
(स्मृतीचे प्रकार)	(वर्णन)
(P) वाचक/निर्देशात्मक स्मृती	(1) सामान्य ज्ञानासाठीची स्मृती
(Q) विधीविषयक स्मृती	(2) तथ्यात्मक माहितीसाठीची स्मृती
(R) अर्थपरस्मृती	(3) चरित्रात्मक तपशिलाबाबतची स्मृती
(S) घटनास्मृती	(4) कौशल्ये आणि सवयीबाबतची स्मृती

संकेतांक :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(2)	(4)	(1)	(3)
(C)	(3)	(4)	(2)	(1)
(D)	(1)	(2)	(3)	(4)

28. Proprioceptive, vestibular and visual systems together :

- (A) ensure comprehension of signals
- (B) play a role in balance and posture
- (C) lie in the temporo-parietal region
- (D) are linked with the ventricles and CSF

Instructions for Q. Nos. (29 to 33) :

Read the following paragraph and answer the five questions following it :

Paragraph : An educational psychologist wanted to develop an achievement test in Arithmetic for children in the final year of primary school. She found that the major

28. अंतर्द्रिय, कर्णकोटरीय व दृष्टी, तिन्हीची इंद्रिये एकत्र :

- (A) संकेताचे आकलन करतात
- (B) तोल सांभाळण्यात, ताठ चालण्यात मदत करतात
- (C) कुंभखंड-उर्ध्वखंड क्षेत्रात असतात
- (D) निलय व प्रमस्तिष्कमेरु द्रव ह्यांच्याशी निगडीत असतात

प्रश्न क्र. 29 ते 33 साठी सूचना :

पुढील परिच्छेद वाचा व त्याखालील पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या :

परिच्छेद : एका शैक्षणिक मानसशास्त्रज्ञाला प्राथमिक शाळेच्या शेवटच्या वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी अंकगणिताची संपादन चाचणी विकसित करावयाची होती. तिला असे आढळून

syllabus in arithmetic at primary school level consisted of four basic arithmetic operations, fractions, decimals and verbal problems covering basics like simple interest, speed and work rate. She wrote eighty multiple-choice items in the above areas, each item with five alternatives. A draft version of the test was given to a sample of 250 students. The item analysis was carried out by finding difficulty indices and item-remainder correlations. Sixty items were retained in item analysis, though there sixty items did not have any item on speed and work rate. The new sixty-item version was administered to a new sample

आले की प्राथमिक शाळेत अंकगणिताच्या अभ्यास-क्रमात चार अंकगणितीय क्रिया, अपूर्णांक, दशमान पद्धती आणि सरळ व्याज, वेग, कार्यगती अशा मूलभूत गोष्टींवरील शाब्दिक समस्या, यांचा समावेश आहे. या विषयांवर तिने, प्रत्येक प्रश्नाला पाच पर्याय असलेले, 80 बहुपर्यायी प्रश्न लिहिले. चाचणीचे पहिले रूप (व्हर्शन) 250 विद्यार्थ्यांच्या नमुन्याला देण्यात आले. कठिणता सूचकांक व आयटम-रिमेंडर सहसंबंध काढून चाचणी-प्रश्न विश्लेषण करण्यात आले. चाचणी-प्रश्न विश्लेषणात साठ प्रश्न निवडण्यात आले, परंतु त्यांच्यात वेग, कार्यगती यावरील एकही प्रश्न नव्हता. चाचणीचे 60 प्रश्न असलेले नवीन रूप (व्हर्शन), 300 विद्यार्थ्यांच्या नवीन नमुन्याला, आठ आठवड्यांच्या अंतराने,

(N=300) twice with a time gap of eight weeks. The test-retest correlation was found to be .27, significant at 0.001 level. Cronbach alpha of the new version was .80.

29. Which of the following statistical technique/s can be used for assessing item difficulty in the above study ?

- (1) Percentage of students passing the item
- (2) Discrimination index
- (3) Item-remainder correlation
- (4) Item response theory estimators
- (A) (1) only
- (B) (1) and (3) only
- (C) (1) and (4) only
- (D) (1), (2) and (4) only

दोनदा देण्यात आले. चाचणीपुनर्चाचणी सहसंबंध.

.27 होता व तो .001 पातळीवर सांख्यिकीय दृष्ट्या लक्षणीय होता. चाचणीच्या नवीन रूपाचा क्रॉनबॅक अल्फा .80 इतका होता.

29. वरील संशोधनात चाचणी प्रश्न कठिणतेचे मापन करण्यासाठी कोणते/ती तंत्र/त्रे वापरता येऊ शकतील ?

- (1) प्रश्नाचे बरोबर उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे शतमान
- (2) भेदन सूचकांक
- (3) 'आयटम-रिमेंडर' सहसंबंध
- (4) आयटम-रिस्पान्स उपपत्तीतील अंदाजक
- (A) (1) फक्त
- (B) (1) आणि (3) फक्त
- (C) (1) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (4) फक्त

30. What inference would you draw about the validity of the resulting achievement test ?

- (A) Satisfactory content validity
- (B) Unsatisfactory content validity
- (C) Satisfactory construct validity
- (D) Unsatisfactory construct validity

31. Item-remainder correlation, in the above study, would involve :

- (A) Point-biserial correlation
- (B) Phi-coefficient
- (C) Contingency coefficient
- (D) Tetrachoric correlation

30. वरील संशोधनांती मिळालेल्या संपादन चाचणीच्या यथार्थतेविषयी तुम्ही कोणते अनुमान काढाल ?

- (A) समाधानकारक आशय यथार्थता
- (B) असमाधानकारक आशय यथार्थता
- (C) समाधानकारक सैद्धांतिक यथार्थता
- (D) असमाधानकारक सैद्धांतिक यथार्थता

31. वरील संशोधनात आयटम-रिमेंडर सहसंबंध काढण्यासाठी काय वापरता येईल ?

- (A) बिंदु-द्विश्रेणिक सहसंबंध
- (B) फाय गुणांक
- (C) आनुषंगिकता गुणांक
- (D) चतुष्कोष्टक सहसंबंध

32. Which of the internal consistency measure/s can be calculated in the above study ?

- (1) Split-half reliability
- (2) Cronbach's alpha
- (3) Kuder-Richardson reliability
- (4) Interscorer reliability
- (A) (2) only
- (B) (1) and (2) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (1), (2) and (4) only

33. Which of the following statement is *true* in the context of the above study ?

- (A) The test has good test-retest reliability
- (B) The test has poor internal consistency reliability
- (C) The test has good internal consistency reliability as well as test-retest reliability
- (D) The test has good internal consistency reliability but poor test-retest reliability

32. वरील संशोधनात अंतर्गत सुसंगतीच्या मापनासाठी पुढीलपैकी कसले गणन करता येईल ?

- (1) द्विखंड विश्वसनीयता
- (2) क्रॉनबॅकचा (Cronbach's) अल्फा
- (3) कुडर-रिचर्डसन विश्वसनीयता
- (4) इंटर-स्कोअरर विश्वसनीयता
- (A) (2) फक्त
- (B) (1) आणि (2) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (4) फक्त

33. वरील संशोधनाच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणते विधान **बरोबर** आहे ?

- (A) चाचणीची चाचणी-पुनर्चाचणी विश्वसनीयता चांगली आहे.
- (B) चाचणीची अंतर्गत सुसंगती विश्वसनीयता बरीच कमी आहे.
- (C) चाचणीची अंतर्गत सुसंगती विश्वसनीयता तसेच चाचणी-पुनर्चाचणी विश्वसनीयता दोन्ही चांगल्या आहेत.
- (D) चाचणीची अंतर्गत सुसंगती विश्वसनीयता चांगली आहे, तथापी चाचणी-पुनर्चाचणी विश्वसनीयता कमी आहे

Question Nos. 34 to 38 :

In the following questions, each question has two statements—Assertion (A) and Reason (R). Read each question carefully and decide whether Assertion and Reason are individually correct or not, and if they are correct, whether the Reason is a valid explanation of the Assertion. For each question, before the corresponding question number, indicate your answer using the following codes :

- (A) Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
- (B) Both A and R are true but R is NOT the correct explanation.
- (C) A is true but R is false
- (D) A is false but R is true.

प्रश्न क्र. 34 ते 38 :

खालील प्रश्नांमध्ये, प्रत्येक प्रश्नात दोन वाक्ये आहेत—एक विधान (Assertion or A) व कारण (Reason or R). प्रत्येक प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा. विधान आणि कारण स्वतंत्रपणे बरोबर आहेत की नाही ते ठरवा, आणि ती बरोबर असतील तर कारण हे विधानाचे यथार्थ स्पष्टीकरण आहे का ते ठरवा. प्रत्येक प्रश्नासाठी त्याच्या योग्य प्रश्नक्रमांकासमोर खालील संकेतन वापरून आपले उत्तर दर्शवा.

- (A) विधान (A) व कारण (R) दोन्ही सत्य आहेत व कारण (R) हे विधानाचे योग्य स्पष्टीकरण आहे.
- (B) विधान (A) व कारण (R) दोन्ही सत्य आहेत पण कारण (R) हे बरोबर स्पष्टीकरण नाही.
- (C) विधान (A) सत्य आहे पण कारण (R) चूक आहे.
- (D) विधान (A) चूक आहे पण कारण (R) सत्य आहे.

34. **Assertion (A)** : Experimental method is usually considered to be best suitable for studying the cause-and-effect relationship

Reason (R) : In experimental method, independent variable is manipulated and the secondary variance is efficiently controlled.

35. **Assertion (A)** : In famous Schachter-Singer experiment on emotions, when the subjects were injected adrenaline and exposed to euphoric condition then the misinformed participants were happiest.

Reason (R) : They attributed general physical arousal to funny things done during the experiment.

34. **विधान (A)** : कार्यकारणभाव संबंधाचा अभ्यास करण्यासाठी प्रायोगिक पद्धती ही सामान्यतः सर्वोत्तम समजली जाते

कारण (R) : प्रायोगिक पद्धतीमध्ये, स्वतंत्र परिवर्त्य हाताळण्यात येते व दुय्यम प्रचरणाचे व्यवस्थित नियंत्रण होते.

35. **विधान (A)** : शॅक्टर-सिंगर यांच्या भावनेच्या प्रसिद्ध प्रयोगामध्ये जेव्हा सहभागींना अॅड्रेनलिनचे इंजेक्शन देण्यात आले आणि आनंदी स्थितीमध्ये ठेवण्यात आले, तेव्हा चुकीची माहिती दिलेले सहभागी सर्वात आनंदी होते.

कारण (R) : त्यांनी त्यांचे सामान्य शारिरीक उद्दीपन हे प्रयोगादरम्यान केलेल्या गमतीदार गोष्टींना गुणारोपीत केले.

36. **Assertion (A)** : In spite of using factor analysis, Cattell and Eysenck obtained very different number of personality factors.

Reason (R) : Eysenck primarily used SEM-confirmatory factors analysis whereas Cattell primarily used exploratory factor analysis.

37. **Assertion (A)** : Rating scales are often used while collecting the data using method of observation

Reason (R) : Rating scales help us to prevent halo effect

38. **Assertion (A)** : Memories are influenced by the interpretation and meaning we give to events.

Reason (R) : Past memories of events can be reproduced in the present.

36. **विधान (A)** : घटक विश्लेषण तंत्राचा वापर करूनही कॅटेल आणि आयझेंक यांना मिळालेल्या व्यक्तित्व-घटकांची संख्या मोठ्या प्रमाणात वेगवेगळी आहे.

कारण (R) : आयझेंक यांनी मुख्यत्वे एस्.इ.एम्. पुष्टीघटक विश्लेषण वापरले तर कॅटेल यांनी मुख्यत्वे शोधक घटक विश्लेषणाचा वापर केला.

37. **विधान (A)** : निरीक्षण पद्धतीचे प्रदत्त संकलन करतांना बरेचदा पद निश्चयन श्रेणींचा उपयोग करतात.

कारण (R) : पद निश्चयन श्रेणी वलय प्रभाव कमी करायला मदत करतात.

38. **विधान (A)** : घटनांना आपण जो अर्थ आणि अर्थविवरण देतो त्यामुळे स्मृती प्रभावीत होतात.

कारण (R) : भूतकाळातील घटनांच्या स्मृतीचे पुनर्निवेदन वर्तमानात करता येते.

39. In an analysis of $k \times p$ contingency table, the chi-square is based on ten degrees of freedom. If the contingency table has six rows, how many columns would it have ? (A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 10 40. Three elements of social identity are : (1) Personality (2) Self concept (3) Self perception (4) Roles one undertakes <i>Codes :</i> (A) (1), (2), (4) (B) (2), (3), (4) (C) (1), (3), (4) (D) (1), (2), (3) 41. According to the levels-of-processing model, a memory lasts longer if : (A) Maintenance rehearsal occurs (B) It is processed at an acoustic level (C) It is processed semantically (D) It is processed according to sensory qualities	39. एका के $\times$ पी आनुषंगिकता कोष्टकाच्या विश्लेषणात, काय-स्क्वेअरचे मूल्य दहा मुक्ति-प्रमाण संख्येवर आधारित आहे. जर आनुषंगिकता कोष्टकात सहा ओळी असतील, तर त्यात किती कॉलम्स असतील ? (A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 10 40. सामाजिक व्यक्तित्वाचे तीन घटक खालीलप्रमाणे आहेत : (1) व्यक्तिमत्व (2) स्व-संकल्पना (3) स्व-संवेदन (4) आपण स्वीकारलेल्या भूमिका (A) (1), (2), (4) (B) (2), (3), (4) (C) (1), (3), (4) (D) (1), (2), (3) 41. स्मृतीच्या प्रक्रियेच्या-पातळी प्रारूपानुसार स्मृती ही दीर्घकाळ टिकते जेव्हा : (A) परिरक्षा उजळणी होते (B) त्यावरील प्रक्रिया ही ध्वनिकीय पातळीवर होते (C) त्यावरील प्रक्रिया ही अर्थपर पातळीवर होते (D) त्याची वेदनिक गुणांच्या आधारावर प्रक्रिया होते

42. In syllogistic reasoning, belief bias refers to the use of :

- (A) quantifiers
- (B) atmospheric bias
- (C) other individuals beliefs
- (D) real world knowledge

43. M. Cole (1971) found that on intelligence measures, tribals do not sort items hierarchically (as Westerners's do), but sort functionally. This indicates :

- (1) need to use culture-fair measures
  - (2) influence of cultural context on intelligence
  - (3) poor ability of tribals to sort hierarchically
  - (4) need of culture-relevant measures of intelligence
- (A) (1) only
  - (B) (3) and (4) only
  - (C) (2) and (4) only
  - (D) (1), (2) and (3) only

42. संवाक्य तर्कामध्ये विश्वास अभिनती म्हणजे पुढीलपैकी कशाचा उपयोग होय ?

- (A) परिमाणक
- (B) वातावरणीय प्रमाद
- (C) इतर व्यक्तींचे विश्वास
- (D) जगाचे ज्ञान

43. एम्. कोल (1971) याला आढळले की बुद्धीमत्तेच्या मापनांवर वर्गीकरण करत असताना आदीवासी अधीश्रेणीचा वापर करीत नाहीत (जसे पाश्चात्य लोक करतात), तर कार्यात्मक संबंधाचा वापर करतात हे सुचवते की :

- (1) संस्कृती निरपेक्ष चाचण्यांच्या वापराची गरज आहे
  - (2) सांस्कृतिक पार्श्वभूमी बुद्धीमत्तेला प्रभावीत करते
  - (3) आदीवासींची अधीश्रेणी वर्गीकरणाची क्षमता कमी असते
  - (4) बुद्धीमत्तेची मापने संस्कृती सापेक्ष असावीत
- (A) (1) फक्त
  - (B) (3) आणि (4) फक्त
  - (C) (2) आणि (4) फक्त
  - (D) (1), (2) आणि (3) फक्त

44. The following is the *correct* order of events in the course of classical conditioning :

- (1) Neutral stimulus → No salivation
- (2) Neutral stimulus → Unconditioned stimulus
- (3) Unconditioned stimulus → Unconditioned response
- (4) Conditioned stimulus → Conditioned response

- (A) (3), (2), (1), (4)
- (B) (4), (2), (3), (1)
- (C) (1), (3), (4), (2)
- (D) (1), (2), (3), (4)

45. Which of the following are mnemonics ?

- (1) Keyword method
- (2) Narrative story method
- (3) Method of Loci
- (4) Pegword method

- (A) (1), (2) and (3) only
- (B) (1), (2) and (4) only
- (C) (1), (3) and (4) only
- (D) (1), (2), (3) and (4)

44. अभिजात अभिसंधान प्रक्रियेत योग्य क्रम असा असतो :

- (1) तटस्थ उद्दीपक → लाळेचा अभाव
- (2) तटस्थ उद्दीपक → अनभिसंधित उद्दीपक
- (3) अनभिसंधित उद्दीपक → अनभिसंधित अनुक्रिया
- (4) अभिसंधित उद्दीपक → अभिसंधित अनुक्रिया

- (A) (3), (2), (1), (4)
- (B) (4), (2), (3), (1)
- (C) (1), (3), (4), (2)
- (D) (1), (2), (3), (4)

45. खालील कोणते स्मृतिसहायक आहेत ?

- (1) की-वर्ड पद्धती
- (2) नॅरेटिव्ह स्टोरी पद्धती
- (3) लोसाय पद्धती
- (4) पेगवर्ड पद्धती

- (A) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (B) (1), (2) आणि (4) फक्त
- (C) (1), (3) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (2), (3) आणि (4)

46. Match the List I with List II and indicate your answer using the codes given below :

List I	List II
(Perceptual Concept)	(Example)
(P) Impossible figure	(1) ESP
(Q) Isomorphism	(2) Devil's Tuning fork
(R) Perception of message without awareness	(3) Gestalt
(S) Perception that does not involve known senses	(4) Subliminal perception

Codes :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(1)	(2)	(3)
(B)	(3)	(4)	(1)	(2)
(C)	(2)	(3)	(4)	(1)
(D)	(1)	(3)	(4)	(2)

46. सूची I व सूची II मधील जोड्या लावा व खालील संकेत वापरून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I	सूची II
(संवेदन संज्ञा)	(उदाहरण)
(P) अशक्य आकृती	(1) इ.एस्.पी.
(Q) आयसोमॉर्फिझम	(2) डेव्हिलचा नादकाटा
(R) जाणिवेशिवाय संदेशाचे संवेदन	(3) गेस्टाल्ट
(S) ज्ञात ज्ञानेंद्रियांशिवायचे संवेदन	(4) अवसिमीय संवेदन

संकेत :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(1)	(2)	(3)
(B)	(3)	(4)	(1)	(2)
(C)	(2)	(3)	(4)	(1)
(D)	(1)	(3)	(4)	(2)

47. Match the List I with List II and indicate your answer using the codes given below :

List I (Description)	List II (Type of Self)
(P) The 'ME' that is conscious of my thoughts and feelings	(1) Social Self
(Q) The 'ME' defined by which ever context I am in	(2) Ideal Self
(R) The 'ME' that comes from interconnected others	(3) Relational Self
(S) An understanding of what others want 'ME' to be	(4) Personal self

Code :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(3)	(1)	(2)
(B)	(3)	(4)	(2)	(1)
(C)	(4)	(1)	(3)	(2)
(D)	(3)	(2)	(1)	(4)

48. Which of the following is/are correct regarding Wechsler scales of intelligence ?

- (1) Require individual administration
  - (2) WISC has four subfactors in latest edition
  - (3) It is a age-scale
  - (4) All WISC IV tests are timed tests
- (A) (1) and (4) only
 (B) (1) and (2) only
 (C) (1), (3) and (4) only
 (D) (2), (3) and (4) only

47. सूची I व सूची II मधील जोड्या लावा व खालील संकेत वापरून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I (वर्णन)	सूची II (स्वचा प्रकार)
(P) विचार व भावनांबद्दल जागरूक असलेला 'स्व'	(1) सामाजिक स्व
(Q) ज्या परिस्थितीत असू त्याप्रमाणे व्याख्या असलेला 'स्व'	(2) आदर्श स्व
(R) इतरांच्या संबंधांतून निर्माण झालेला 'स्व'	(3) संबंधात्मक स्व
(S) माझ्याबद्दलच्या इतरांच्या अपेक्षां- मधून निर्माण होणारा 'स्व'	(4) वैयक्तिक स्व

संकेत :

	(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(4)	(3)	(1)	(2)
(B)	(3)	(4)	(2)	(1)
(C)	(4)	(1)	(3)	(2)
(D)	(3)	(2)	(1)	(4)

48. खालीलपैकी कोणते/ती विधान/ने वेशलर बुद्धीमापन चाचण्यांबाबत खरे/खरी आहेत :

- (1) चाचणी व्यक्तीगत पातळीवर द्यावी लागते
  - (2) डब्ल्यू. आय. एस्. सी. या चाचणीच्या नवीनतम आवृत्तीत चार उपघटक आहेत.
  - (3) त्या वय श्रेणी आहेत.
  - (4) सर्व डब्ल्यू. आय. एस्. सी. चार मधील चाचण्या या काल सिमीत चाचण्या आहेत.
- (A) (1) आणि (4) फक्त
 (B) (1) आणि (2) फक्त
 (C) (1), (3) आणि (4) फक्त
 (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

49. Which of the following is *correct* about Guilford's SOI model of intelligence ?

- (1) Content, product and operations are three-dimensions
- (2) All factors are completely orthogonal
- (3) SoI considers creativity as a part of intelligence
- (4) Inductive reasoning is a part of SoI

- (A) (1) and (3) only
- (B) (2) and (4) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (1), (3) and (4) only

50. The thirst caused by a drop in blood plasma is called as :

- (A) Osmometric thirst
- (B) Volumetric thirst
- (C) Water loss by sweating
- (D) Loss of osmosis

49. खालीलपैकी कोणते गिल्फोर्डच्या एस.ओ.आय. (SoI) बुद्धिमत्ता प्रारूपाबाबत बरोबर आहे ?

- (1) आशय, फल, आणि कार्य हे तीन घटक आहेत.
- (2) सर्व घटक हे पूर्णपणे काटकोनी आहेत.
- (3) एस.ओ.आय. हे सर्जनशीलतेला बुद्धीमत्तेचा भाग मानते
- (4) विगमनात्मक तर्क हा एस.ओ.आय. चा भाग आहे.

- (A) (1) आणि (3) फक्त
- (B) (2) आणि (4) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (1), (3) आणि (4) फक्त

50. ब्लड प्लाझमाच्या कमतरतेमुळे निर्माण झालेल्या ताहनेला काय म्हणतात ?

- (A) परासरणीय तहान
- (B) व्हॉल्यूमेट्रीक तहान
- (C) घामामुळे होणारी पाण्याची क्षती
- (D) परासरणाचा न्हास

DEC-13213/II

ROUGH WORK